

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1943. január 8.
Csírhás Benő u. 3. III. évfolyam, 5. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 3.20, negyedévre 9.20 P
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

MAGYAR SIKEREK KELETEN

Honvédeink betörték az ellenség hátsó vonalaiba, sok állást felrobbantottak és foglyokkal tértek vissza – A németek a Kaukázusban, a Don mentén és Sztalingrád vidékén súlyos, de sikeres elhárító harcokat vívtak hevesen támadó nagy szovjet erőkkel – Az Ilmen tó vidékén is hiábavalónak bizonyult a bolsevisták nagy támadása – Földalatti német tengeralattjárógyár a francia partvidéken – Északafrikában mérsékelt harcitévékenység, nyugat-afrikai francia csapatok megtámadták az olasz állásokat - Roosevelttel üzenete

Minden eddiginél nagyobb tengeri csata készül a Csendes óceánon

A háborus helyzetben nem állott be változás. A harcok úgy keleten, mint Északafrikában tovább folynak. Nagy figyelmet kelt az az angol forrásból származó hír, mely szerint a déli Csendes óceánon nagyszabású tengeri csata van készülében. Politiškai híren Roosevelttel amerikai elnöknek a kongresszushoz intézett üzenete, a de Gaulle-Giraud ügy és végül a japán-orosz halászhatali szerződés kérdése köti le az érdeklődést.

A vezéri főhadiszállás

pénteki hadijelentése közli, hogy a németek a Kaukázus középső részén, a Don mentén és Sztalingrádtól északnyugatra súlyos, de sikeres elhárító harcokat vívtak nagy létszámú gyalogos és páncélos erőkkel és ellentámadással több helyen visszavetették az ellenséget, amely súlyos veszteségeket szenvedett. Ezekben a harcokban 32 szovjet páncélos semmisült meg. Az Ilmen tótól délkeletre ismét hiábavalóknak bizonyultak az ellenség nagy páncélos erőkkel támogatott támadásai. 15 szovjet páncélos megsemmisült. A német vadászok a középső és északi arcvonalon légi harcokban 32 szovjet repülőgépet lőttek le. A német légi erők folytatták a Ladoga tó jegén folyó ellenséges utánpótlás zavarását. Murmanszk kikötője ellen ismét eredményes támadást hajtottak végre a légierők.

Északafrikában helyi jelentőségű küzdelmek folynak. Líbiában a német légierők meglepetésszerű támadásokkal nagy veszteségeket okoztak az ellenséges csapatoknak. Légi harcban három brit gépet lelőttek. Bone kikötőjét jelentékeny erőkkel támadták a német légierők. Két ellenséges őrhajót elsüllyesztettek. Dél-Tuniszban egy ellenséges támaszponton teletalálattal nagy robbanásokat okoztak. Bougie kikötője előtt egy karavánból kilőttek 2 kereskedelmi hajót 16.000 tonnával, 5 másik kereskedelmi hajót pedig súlyosan megrongáltak. Egy német buvárnaszád elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjáró vadászt és megtorpedózott egy nagyobb szállító hajót.

Az ellenség az elmúlt éjjel zavaró berepülést végzett Németország

nyugati területtel felett. A polgári lakosságnak áldozatai vannak, lakóházakban kisebb kár keletkezett.

Az olasz

hadijelentés szerint Sirte vidékén és Tuniszban mérsékelt harcitévékenység folyt. Az ellenség helyi támadásait visszaverték a tengely csapatai és néhány foglyot is ejtettek. Bone kikötőjét nagy erővel támadták a légierők, amelyek mintegy 50 ellenséges gépjárművet mozgásképtelenné tettek. Öt brit gépet lelőttek. Amerikai négymotoros bombázók támadást intéztek Palermo kikötő vidékére és központi városrészeit ellen. Több ház összeomlott. A halottak száma 46, a sebesülteké 262. Több bombát dobott az ellenség Licatára is.

A Bud. Ért. zürichi értesülése szerint francianyugatafrikai csapatok Líbia déli részén támadást intéztek az olasz állások ellen Ul el Arambnál. Az olaszok hősiességgel küzdöttek az ellenséges tulerővel szemben, végül azonban kiürítették állásaikat. A harcoknak csak helyi jelentőségük van. A líbiai főhadiszíntéren, Bueartnál még nem fejeződött be az angol csapatok felvonulása.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Észak-Tuniszban, Mateuról nyugatra az angolok nagyobb támadással kísérleteztek, a német erők azonban messze kiindulási pontjukon túl vetették vissza őket és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek. A németek foglyokat ejtettek.

A háborus hírek közé tartozik a Popolo di Romának az a cikke is, amely szerint az angolok égnék a vágytól, hogy megtámadják Európát. A vágy és a beteljesülés között azonban ott van a tenger a maga rengeteg veszélyével. Ahhoz, hogy megtámadják Európát, partra kellene szállni. Ehhez rengeteg hajó kellene. A legsúlyosabb veszély, amelyel az ellenség nem tud megküzdeni, a tengeralattjárók sokasága. Lord Hankey, a Sunday Timesben beismeri, hogy a tengely sokkal több tengeralattjárót tud építeni, mint amennyit a szövetségesek elsüllyesztenek, ezzel szemben az angolszázok a hajógyártás rendkívüli felfokozása mellett is csak félszer annyit hajót építenek, mint amennyit

elvesztenek. Ez a beismerés — írja az olasz lap — a Szovjet szempontjából is fontos. Hiszen a Szovjet még mindig abban reménykedik, hogy a szövetségesek hadműveletet alkalmasak arra, hogy 50 német hadosztályt elvonjanak a keleti arcvonaltól. De cáfolata ez a cikk Roosevelttel fenyegető adatainak is.

Roosevelt

üzenetet intézett a kongresszushoz. A Német Távirati Iroda jelentése szerint üzenetében többek között azt mondta Roosevelttel, hogy Japán haditengerészetének és légiflottájának ereje napról-napra csökken, míg Amerikáé állandóan növekszik. Japán azzal fenyegette meg az amerikai elnököt, hogy állandóan bombáznia fogják, Kínának pedig nagyarányú segítséget ígért. Az USA célját abban jelölte ki, hogy harcra kényszerítse Japánt és előbbre jusson. Európát is megfenyegette az elnök. Nem mondhatja meg, hogy mikor érik Amerika csapásai Európát, — mondta — de közli, hogy Európára is könyörtelen csapásokat fog osztogatni. Közölte, hogy a repülőgép- és harci cirkuszgyártás nem érte el a várt mértéket. A háboru kimenetele tekintetében nem akar jóslásokba bocsátkozni, annyit azonban közöl, hogy 1943-ban jelentősen előbbre jutnak a szövetséges nemzetek a Berlinbe, Rómába és Tokióba vezető úton. Kijelentette, hogy a háboru után le fogják fegyverezni az ellenséget és a lefegyverzettség állapotában fogják tartani.

A Német Távirati Iroda diplomáciai szerkesztője foglalkozik Roosevelttel üzenetével és megjegyzi, hogy német politikai körökben legjellemzőbbnek tartják Roosevelttel való játékverkezési számadatokkal való játékát, amellyel Amerika és a világ közvéleményében akar hatást kiváltani. Japán elleni fenyegetései az elbizakodottság túlzásával közé tartoznak. Berlinben nevétségessnek tartják

azt az állítást, hogy Amerika harcra fogja kényszeríteni Japánt, hiszen Japán állandóan harcban áll az amerikaiakkal és súlyos csapásokat mér rájuk. Berlinben emlékeznek még egy másik ilyen nagybangu kijelentésre is, amely Knox nevéhez fűződik és amely szerint Amerika 90 nap alatt elsöpri Japánt a föld színéről. Megjegyzi még a DNB szerkesztője, hogy a háromhatalmi egyezmény álamai alig várják, hogy végre közvetlenül harcban álljanak az amerikaiakkal. Roosevelttel egyéb kijelentéseire célozva azt írja a DNB szerkesztője, hogy Anglia európai vállalkozásainak kudarcáról úgy látszik nem vonták le az amerikaiak a kellő következtetést, ha kedvük van hasonló vállalkozásokra.

A japán-szovjet

halászhatali egyezmény lejárt. Ujságírók kérdésére kijelentette a japán kormány tájékoztatója, hogy valószínűleg megkezdődnek a tárgyalások a szerződés meghosszabbítására. Japánnak ez alkalommal is az a terve, hogy ne csak egy évre kössön szerződést, hanem állandó jellegű megállapodás jöjjön létre. A tárgyalások nagy érdeklődést érdemelnek, hiszen a japán-szovjet viszony egyik lényeges pillére a halászhatali szerződés.

Egyéb hírek közül megemlítjük, hogy Moszkva de Gaulle mellett foglalt állást, ami megnehezíti Giraud helyzetét és gátolja az északafrikai kínos politikai helyzet megoldását.

Az indiai szabadságmozgalom sajtószolgálatára közölte, hogy az angolok már több mint 15.000 hindut tartóztattak le és nagyszámú kivégzést hajtottak végre. A hindukat ezzel nem lehet megrémíteni, tovább folytatják a szabadságharcot és olyan kínos helyzetet teremtenek az angolok számára, amelyekre még nem volt példa.

Ara 12 fillér

Magyar csapatok mélyen behatoltak az ellenség hátába,

egész sor állást robbantottak fel és foglyokkal tértek vissza

Óriási mennyiségű ember és hadianyag feláldozásával is csak jelentéktelen kezdeti eredményt ért el a szovjet támadás — A finn arcvonalon is a küzdelem megélénkülése várható

Berlin, január 8. Az Interinf. berlini hírszolgálat pénteki harctéri helyzetjelentése szerint a bolsevisták óriási ember- és hadianyagvesztésekkel vásárolták meg téli offenzívájuk kezdeti sikereit. A Szovjet mintegy 200—250 ezer embert veszített halottakban és sebesültekben, valamint 451 páncélos harcokocsit, 209 löveget, 454 páncéltörő ágyút, és nagy-mennyiségű más hadianyagot. Ezek szerint tehát megsemmisítő vereség érte a Szovjetet, bár néhányszáz négyzetkilométernyi területi nyereségre tett szert.

A Volga és a Don között a németek fontos magaslati állásokat foglaltak el. Tuapszétől északra pedig felgöngyölítettek egy ellenséges állásrendszert. A Kaukázusban néhány állás kiürítésével, amelyet az ellenség csak később vett észre, a németek megrövidítették és ezzel megsemmisítették arcvonalukat.

A magyar csapatok Voronezsztól délkeletre nagyszabású rohamcsapatvállalkozásokkal mélyen betörték az ellenség hátsó vonalába, egész

sor állást robbantottak fel és foglyokkal tértek vissza. A foglyok vallomásaikban megerősítették, hogy Szloboda vidékén nagy szovjet erők gyülekeznek újabb támadásra.

Velikije Luki tegnap is tartotta magát nagy szovjet erők páncélosokkal, nehéztüzérséggel és légi erőkkel támogatott támadásaival szemben.

Toropce vidékén a németek sikeres támadásokkal 9 kilométeres mélységben betörték az ellenség belső állásaiba.

Timosenko az északi arcvonalon készül támadásra

Stockholm, január 8. A Szovjet téli támadásai eddig elkerülték a finn arcvonalat. Katonai szakértők találgatják, vajjon továbbra is ez marad a helyzet, vagy támadásra készül a Szovjet ezen az arcvonalszakaszon is? A Dagens Nyheter londoni értesülése szerint Timosenkot a Sztaraja Russza és Le-

ningrad közötti arcvonal főparancsnokává nevezték ki. Azóta itt aktívabbá váltak a hadműveletek. A német jelentések arról számolnak be, hogy az Ilmen tó vidékén megélénkültek a szovjet hadműveletek. Ebből arra következtetnek, hogy az offenzíva ezen az arcvonalszakaszon is rövidesen megkezdődik.

A nyáron elfoglalt szovjet iparvidéket, gabonatermő területeket és fontos uthalózatokat szilárdan tartják a németek

Berlin, január 8. A Német Távirati Iroda jelenti a keleti arcvonalról, hogy az enyhe időjárás, bőséges havazás és felázott utak akadályozzák a nagyobb hadműveleteket. A németek által a nyári offenzíva során elfoglalt sűrűn lakott iparvidéket, gabonatermő vidéket és fontos szovjet utvonalkat továbbra is szilárdan tartják a német csa-

patok, amelyek mélyen tagozott állásrendszerrel rendelkeznek, rugalmas védekezésükkel pedig a legsúlyosabb veszteségeket okozzák az ellenségnek.

A körülzárt ellenséges erőket kemény erdei harcokban szűkebb területre szorították a németek.

Minden eddiginél nagyobb japán-amerikai tengeri csata készül a déli Csendes óceánon

Róma, január 8. (Stefani) Az egyik brit hírszolgálati iroda washingtoni jelentést közöl, mely szerint a déli Csendes óceánon újabb nagy japán-amerikai tengeri csata várható.

Amerikai légi felderítők megfigyelték, hogy a japánok hatalmas flotta összehívását hajtanak végre a Bismarck szigetek vidékén. Azt hiszik, hogy a japánok újabb nagy támadásra készülnek. A sajtó találgatja, vajjon hol szándékozik végrehajtani az újabb partraszállást a japán parancsnokság. Egyes vélemények szerint valószínű, hogy a japánok Új Guinea pápuai részén akarnak partraszállni, ahol az amerikai parancs-

nokság vezetése alatt küzdő ausztráliai erők veszélyeztetik a japán állásokat, más vélemény szerint pedig valószínűleg Guadalcanara megy végbe a japánok újabb partraszállása.

Biztosra veszik, hogy ha most sor kerül japán-amerikai tengeri csatára, az az összehívott japán hadihajók nagy számát tekintve a legnagyobb tengeri csata lesz, amely valaha is lezajlott a csendesóceáni térségben.

Földalatti tengeralattjárógyárat létesítettek a németek a francia part mentén

A gyárban a leghevesebb légitámadás alatt is zavartalanul folyik a munka

Berlin, január 8. A németek — mint a Német Távirati Iroda jelenti — Brest mellett a gránitszikláknál földalatti tengeralattjáró gyárat állítottak fel. A legmodernebbül felszerelt tengeralattjáró gyár felett 30—40 méter vastag kőtetőfedél van, amit még vastag föld és homokréteg borít. A sziklaüregekben elhelyezett gyárak a legmesszebbme-

nően bombabiztosak és azokban a leghevesebb légitámadás idején is zavartalanul folyhat a munka. Ezekben a gyárakban állítják össze az új német tengeralattjárókat, amelyeknek alkatermszeite 400 európai gyár szállítja. A gyár szerelvényei mindössze 80 méternyire vannak a tengerfő, úgyhogy az összeállított tengeralattjárókat rövid csuszátón juttathatják vízre.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

PÉNTEK—HÉTFŐ

KERESZTÚTON

Főszerepben:

Tolnay Klári,

Ajtay Andor

Perényi László

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

A JAPÁNOK ELSÜLLYESZTETTEK 13 HAJÓT A JANGCSEN

Tokió, január 8.

A japánok a Jangcse folyón Ihang felett egy 16 hajóból álló kínai karavánt vettek észre. Megtámadták a hajókat és 13 hajót elsüllyesztettek, a többieknek sikerült elmenekülni.

A GIBALTÁRI HAJÓJAVÍTÓ MUHELYEK ZSUFOLTAK

Madrid, január 8.

A Német Távirati Iroda értesülése szerint Gibraltárban a hadikikötő javító műhelyeiben nagyszámu hadi és kereskedelmi hajó várja kijavítását. Olyan nagy a megrongált hajók száma, hogy a javító műhelyek nem tudják elvégezni a szükséges javításokat.

A FUHRER UDVOZLÓ TÁVIRATA AZ OLASZ KIRÁLYNÉHOZ

Róma, január 8.

A Führer meleghangú táviratban üdvözölte az olasz királynét és császárnét 70. születésnapja alkalmából.

AZ ANKARAI PER HÁROM VÁDLOTTJA FELEBBEZETT

Ankara, január 8.

Az ankarai per három elítelt vádlottja, Abdurrahman, Pavlov és Kornilov kifogásokkal él a súlyos büntetés ellen, míg a negyedik vádlott, Szulejman, belenyugodott az ítéletbe.

FRANCIA-NYUGATAFRIKA KORMÁNYZÓJA A DE GAULLE-LAL VALÓ MEGEGYEZÉS MELLETT

Lisszabon, január 8.

Boisson, Francia-Nyugat-Afrika főkörmányzója a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a legfontosabb kérdésnek tartja a de Gaulle tábornokkal való megegyezést. Giraud tábornok is arra törekszik, hogy teljesen megoldja ezt a kérdést.

A JAPÁN CSÁSZÁR SZEMLÉT TARTOTT A CSAPATOK FELETT

Tokió, január 8.

A Tenno lóháton a tábornoki kar és Tozso miniszterelnök kíséretében nagyszabású csapat szemlét tartott a szárazföldi csapatok felett. A csapatszemle idején a légi erők nagy kötelékei keringtek az ünnepség színhelye felett. A csapatszemlét nagyszabású diszfelvonulás követte.

Felfedték Darlan gyilkosának kilétét

Vichy, január 8.

Az OFI francia híroda közli, hogy Darlan egy Bonier de la Chapelle nevű 20 éves degaulista diák ölte meg. A Petit Parisien értesülése szerint a merénylő de la Chapelle szülei 1923 óta éltek Algírban. Az apa sporttudósító volt és második házasságát egy zsidó nővel kötötte. A család de Gaulle-barát érzelmeiről ismert volt. Többször tartottak nekik házkutatást is. A merénylőnek a nagybátyja háztulajdonos Párizsban. Kijelentette, hogy öccse merénylőtől csak annyit tud, amennyit a lapokban olvasott.

VISSZATÉRT ÁLLOMÁSHELYÉRE AZ USA KUBISEVI NAGYKÖVETE

Amsterdam, január 8.

Stanley, az Egyesült Államok nagykövete, aki jelentéssel együtt Washingtonban járt, repülőgépen visszatért Kubisevbe.

Tizenkét új mesterséges benzin- és kaucsuk gyár létesült Keletnémetországban

Ujjáépítik az ukrainai nehézipart is

Berlin, január 8. A Német Távirati Iroda közlése szerint Keletnémetországban 12 új mesterséges benzin- és kaucsuk gyár kezdte meg a működését. A gyárakat a Todt szervezet építette fel a négyéves terv bizottságának tervei alapján. A gyárak mellett munkásházákat is építettek. A gyárak törzs-

munkásai Kelet- és Nyugatnémetországból valóak, a munkásság zöme pedig a Donec medence iparvidékéről került ki. A befejezett építkezésekkel 40.000 építőmunkás szabadult fel, akiket most kelet felé küldtek a németek az ukrainai nehézipar ujjáépítésére.

„ADJATOK, HOGY AZ ELKÖVETKEZŐ NEMZEDÉKEK ÁLDÁSSAL EMLÉKEZ-
NEK A MA ÉLŐKRE, AKIK A SZERETET ÉS A JÓSÁG ERŐIT IS MOZGOSÍTANI
SUDTÁKI!”

ORSZÁGOS GYUJTÉS A HONVÉDCSALÁDOKÉRT: JANUÁR 17-TŐL FEBRU-
AR 7-IG.

Kállay miniszterelnök és Nagy honvédelmi miniszter beszámolója a minisztertanács előtt

Mint tegnapi számunkban röviden már jelentettük, a kormány tagjai csütörtökön délután tartották meg az évi első minisztertanácsukat. A MTI jelentése szerint a minisztertanács Kállay miniszterelnök külügyminiszteri minőségében összefoglalta az elmúlt év politi-

kai eseményeit és tájékoztatást adott a politikai helyzetről. Vitéz nagybacsoni Nagy Vilmos honvédelmi miniszter a katonai helyzetet ismertette. Ezután folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott a minisztertanács.

268 szegény iskolásgyermeket részesítettek segélyben Óbecsén

Tudósítónk jelenti: Az óbecsei Nemzeti Munkaközösség szép ünnepély keretében osztotta ki a szegénysorsú iskolás gyermekek részére beszerzett ruhaneműket. Az ünnepély a Szent István iskola nagytermében zajlott le. Az újvidéki elsőfokú tanügyigazgatóság részéről megjelent dr. Pálkás Sándor tanügyi fogalmazó. Megjelentek még a község közigazgatási és egyesületi vezetői is. Az ünnepélyt Tokodi Veronka tanítónő vezényletével előadott Hiszekeggyel nyitották meg. Egy kislány társai nevében köszönetet mondott az adományokért. Végül Bálint Ignác iskolaigazgató az iskolák részéről mondott köszönetet az előjárásnak, egyesületeknek hivataloknak és magánosoknak az akcióban való részvételért. Ezután felolvasták az adakozók névsorát.

A községi jótékonyági alap 2000, Bács bodrogvármegye alispánja 1000, ONCSA

400, Mansz (11 leányruha), 640.90, Jótékony Magyar Nőegylet 600, Gazdakör 501.20, községi tisztviselők és egyéb községi alkalmazottak 404.50, Baross szövetség fiókja 227, Merkur sörgyár 200, Scheinberger kefégyár 170.16, Tiszaáru RT 166, Mencsik szővőgyár 150, Nemzeti Munkaközpont 134.10, Turáni Vadászok 96.70, Ipartestület 83.34, Bácskai Gyárpar RT 30, Népiskolai tanterület 77.30, Petrányi Ferenc apátplébános gyűjtése 60, kir. járásbíró 46, Balázs kefégyár alkalmazottai 55.80, Iparos Olvasókör 38, MÁV állomás alkalmazottai 23.50, adóhivatal tisztviselői 21.60, óbecsei első kéző egyesület 19, postahivatal 20, Polgári magyar dalkör 17.58 pengőt adott. Cipőt kapott 120 gyermek, ruhát kapott 66 fiú és 82 leány tanuló. Az ünnepély a Himnusz el-
éneklésével ért véget.

Kinevezések és címadoományozások a zombori pénzügyigazgatóságnál és adóhivatalnál

A Kormányzó Ur a pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Tornóczy Sándor pénzügyi főtanácsosi címmel és jelleggel felruházott pénzügyi tanácsos, zombori pénzügyigazgatóság helyettes főtanácsnokká kinevezte, dr. Offenberger Ferenc zombori ideiglenes minőségű pénzügyi tanácsosnak a pénzügyi főtanácsosi címet és jelleget adományozta.

A m. kir. pénzügyminiszter dr. Rónai Péter pénzügyi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott zombori pénzügyi titkár a VII. fizetési osztályba pénzügyi tanácsossá, dr. Sebestyén Tibor pénzügyi titkár címmel és jelleggel felruházott zombori pénzügyi segédtitkár a VIII. fizetési osztályba pénzügyi titkárrá, Gombos Pál zombori pénzügyi segédtitkár és földadónyilvántartási biztost a VIII. fizetési osztályba pénzügyi titkár és földadónyilvántartási biztossá, dr. Áspár Imre zombori pénzügyi segédtitkár a VIII. fizetési osztályba pénzügyi titkárrá,

Szmida Lajos Viktor zombori pénzügyi fogalmazó és földadónyilvántartási biztost a IX. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkár és földadónyilvántartási biztossá, dr. Gere Sándor zombori, ifj. Márkus Pál zombori ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazókat a IX. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi segédtitkárakká, dr. Pál Odón pénzügyi fogalmazógyakornokot a X. fizetési osztályba pénzügyi fogalmazóvá, Csik Tivadar zombori pénzügyi számellenőrt a IX. fizetési osztályba pénzügyi számvizsgálóvá, Ágoston Károly zombori ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztet a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számellenőrré, Lyachovics Miklós zombori pénzügyi számvizsgálókat a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számtiszté, Bárdos József zombori állampénztári főtitkár jelenlegi állomáshelyén a VIII. fizetési osztályba állampénztári tanácsossá, Csányi István és Tóth Antal zom-

Megjelent!

„Tessivegek imádkozzuk!”
Dr. TÓTH TIHAMÉR imakönyve

Kapható:

Kis Szt. Teréz könyvkereskedésben, Deák Ferenc téri üvegpiálhonban

bori ideiglenes minőségű állampénztári II. osztályu tiszteteket jelenlegi állomáshelyükön a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű állampénztári I. osztályu tisztékké, Szakál Sándor, Futó Géza, Juba László, Novák Antal, Lehner Fülöp, Giretits Ferenc Endre, Polák Tibor, Neuper László, Labancz György és Tóth II. László zombori adóhivatali gyakornokokat jelenlegi állomáshelyükön a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű állampénztári II. osztályu tisztékké, Molnár Kálmán zombori forgalmi adóhivatali I. osztályu tisztet jelenlegi állomáshelyén a IX. fizetési osztályba forgalmi adóhivatali főtitkár, Boócz István, Tarnai Pál, Éberházi István zombori, forgalmi adóhivatali II. osztályu tiszteteket jelenlegi állomáshelyükön a X. fizetési osztályba forgalmi adóhivatali I. osztályu tisztékké, Tarján Sándor zombori és Patocska Mihály zombori forgalmi adóhivatali gyakornokokat jelenlegi állomáshelyükön a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű forgalmi adóhivatali II. osztályu tisztékké, Tóth József, Berkes Károly, Magyar Balázs, Pogány Ernő, Pongrácz Ferenc, Végváry Ferenc, Sütő Miklós, Gárdosi Sándor, Domonkos Mihály, Murányi József, Tuba László, Balogh Károly, Lukács József, Nyitrai Kálmán, Fazekas József, Oláh Mihály, Kenyeres József, Kristály István, Szabó József, Tormássy László, Tulipán Zsigmond, Nagy Imre, Gyöngyási Károly, Arvay Tivadar, Károlyfalvy József, Palásthy Mihály, Kovács Béla Kozodérovics István és Thesz József zombori forgalmi adóhivatali díjnokokat jelenlegi állomáshelyükön ideiglenes minőségű forgalmi adóhivatalnoki gyakornokokká, Dr. Vitányi Albin zombori II. osztályu pénzügyi felügyelőt a VII. fizetési osztályba pénzügyi I. osztályu pénzügyi irodasegédtitkár jelenlegi állomáshelyén a X. fizetési osztályba pénzügyi irodatiszté, Schneider Jánosné zombori pénzügyi kezelőt jelenlegi állomáshelyén ideiglenes minőségű pénzügyi kezelési gyakornokká, Bencze Ádám István és Szendrő Géza zombori kezelési gyakornokokat jelenlegi állomáshelyükön a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi irodasegédtitkárakké, Lugumerszki György, Vidákovics Lőrinc, Hajdukovics Margit, Lazsánkó István, Liszák József zombori pénzügyi díjnokokat jelenlegi állomáshelyükön ideiglenes minőségű pénzügyi kezelőkké nevezte ki.

Felmentették az árdrágítás vádjá alól Hartmann zombori vendéglős

Annakidején megtörtént, hogy Hartmann János zombori vendéglős, akinek a vendéglője a Rákóczi uton van, börtönbüntetésre ítélték, mert a töltött paprika árát a megengedettnél magasabb áron tüntette fel az étlapon. A vendéglős annak idején azzal védekezett, hogy nem volt szándékában árdrágítást elkövetni. Felebezés folytán újból a bíróság elé került az ügy. Hartmann védekezését elfogadták és felmentették a vád és következményei alól.

JÓ KEDÉLY

— Borzasztó ez, Karcsi, hogy egész nap folyton szidnom kell téged!

— Nem tesz semmit, mama. Nem vagyok én olyan érzékeny!

ASSZONYOK ROVATA

Esküvő előtt, esküvő után

A legtöbb leány nagyon sok harc árán szerzi meg férjét, de abban a pillanatban, ahogy a felesége lett az udvarlójának, azonnal elfelejti a sok harcot, az átvirrasztott, átsirt éjszakát, a sok gondot, amit a férfi okozott és gondtalanul éli az életét. Annyira gondtalanul, hogy elfelejti önmagát, azt a fiatal leányt, akibe beleszeretett a férje, azt a bájos, kedves, mosolygós fiatal teremést, akiért a férje esetleg összetűzött a családjával, akiért hajlandó az élet nehézségeit magára vállalni, egy hosszú életen keresztül dolgozni és küzdeni.

A völégény megszerzése nehéz dolog, ezt minden leány tudja, kivált a mai nehéz viszonyok mellett, hiszen kevés férfi mer megházasodni, amikor nem tudja, mit hoz a holnap. Ha mégis megteszi, az azt jelenti, hogy nagyon szereti a leányt, annyira, hogy miatta vállalja a sok gondot. Mert valljuk be, a házasság nem csupa verőfény. Amilyen szép elképzelni az ifjú szerelmeseknek az új lakást, a meghitt, kedves, meleg fészket, olyan kellemetlen kifizetési eljében a házbért, a villanyzámlát, a fűszéret és a többi feltétlenül szükséges fizetnivalót. A romantikus elképzelés hamar szertefoszlik, a szép kaland, aminek a fiatalok olvan gondtalanul nekivágtak, nagyon gyorsan kellemetlenné válik, amikor az ifjú férj először mondja ki azt a szót, hogy: nincsen pénzem!

Völégény és menyasszony között pénzről a legtöbb esetben nincs szó. Legfeljebb akkor kerül szóba, amikor elhatározzák, hogy megesküsznek és papíron összeszámlálják, mennyi a völégény fizetése, mire telik belőle.

— Kis lakást veszünk, — mondja a menyasszony — egyszobásat, az kevesebbe kerül, egyedül fogok főzni, a kisebb fehérneműket magam mosom, vasalom, hogy takarékoskodjunk. Szeretném, ha néha moziba, színházba mehetnék és esetleg egyszer-egyszer hangversenyre.

— Kevesebbet fogok dohányozni! — erősödik a völégény. — szeretném, ha szépen öltözködnél, szeretném, ha a barátaim szépnek látnának léged.

A menyasszony elpirul boldogságában és elkezd lakást keresni. Egyheti szorgos kutatás után kiderül, hogy az egyszobás komfortos lakás, amit már gondolatban olyan szépen berendezett és elrendezett, méregdrága, és így meg kell elégednie szoba-konyhával. Ez már egy kicsit lehangelja. Már nem látja olyan rózsásnak és verőfényesnek a jövőt, mert egyszobás-konyhás lakás igazán nem előkelő, szívesebben maradna otthon a háromszobásban, igaz hogy a mama mindenbe beleszólna és az sem lenne nagy bróm, de hát... ez sem az, amit elképzelt.

Mire az esküvő elérkezik, annyi minden sikerült másképpen, mint ahogy kitérvelték, hogy talán inkább haragot éreznek egymás iránt, mint szeretelmet. De hát az első hetek boldogsága, a megváltozott életmód, az önállóság sok mindenért kárpótol. Első hetekben az asszonyka rengeteget dolgozik, boldogan és fáradhatatlanul. Visszatér arra, hogy férje idejében megkapja az ebédet és a vacsorát, gondosan felöltözik, türelmes, kedves, minden tetszik neki, amit a férje tesz vagy mond. A fiatal férj is boldogan siet haza munkahelyéről hogy az asszonyt mielőbb láthassa, ha nem is olyan jó az ebéd, mint amilyet az anyja főzött, türelmes és még csitítja, vigasztalja az asszonykát, hogy nem baj, legközelebb majd jobban sikerül. Tényleg kevesebbet dohányzik és titokban egy régi tárcá mélyén kurogatja a pengőket az asszonyka új ruhájára.

Egy darabig minden a legnagyobb rendben folyik, az asszonyka azonban kezd elégedetlen lenni. Már nagyon unja a férj rongyos harisnyáit stoppolni, unja az örökös főzést, mosást, takarítást, boldogan odaadná egész asszonyi életét a régi boldog, gondtalan leányságáért, amikor minderről az édesanyja gondoskodott, neki nem volt más dolga, mint sajátmagával törődni, a völégénnyel foglalkozni, esetleg a konyhán tortakészítésnél segíteni, takarítani, ha nagymosás van, vagy ha valami nagyobb vendégségre készülnek.

És amikor az asszony elégedetlen, akkor

vége a harmónikus, boldog házasságnak. Az asszony egyre kevesebbet törődik a külsejével, „jó lesz így is!” felkiáltással ócska, gyűrött pongyolában fogadja hazatérő férjét. Haját nem gondozza, pedig selymes, fényes, finomszálu hajába szeretett bele az ura. Nem a kócos ápolatlan, rosszkedvű és zsémbes asszonyt vette el, hanem azt a fiatal leányt, aki gondtalan neveléssel felvidította és elfeledtette vele a világezer baját. Amikor a férj látja, hogy az asszony mennyire semmibe veszi minden igyekezetét, akkor lázadni kezd és lázadozásának látható eredménye: a késői házajárás, a mogorva feleletek, dühös kifakadások. És amikor az asszony ezért a viselkedésért szemrehányást tesz, leggyakrabban esetében kapja azt a feleletet, amit pedig

a legtöbb férj nyugodtan mondhatna a feleségének: „Te vagy az oka! Te azt hiszed, hogy a házassághoz elég az, hogy megesküdtünk ez az eskü összetart bennünket. Nagyon tévedsz! Ez csak a kezdet, de ahol nincs meg a kellemes folytatás, ott a kezdetből hamar vég lesz. Ha te nem érzed mindennap azt, hogy én udvarló vagyok, akit meg kell hódítani, meg kell tartani, akiért érdemes és kell szépen öltözködni, ápoltnak és üdének lenni, akkor ez a házasság nem ér semmit. Igen, a házasság sok-sok szűfke napnak a láncolata, de a sok szürke napból, amit munkával és gondokkal morzsolunk le egymás mellett, mégis kivirul a boldogság aranyvirága. És ezért a boldogságért érdemes egy kis áldozatot hozni neked is azzal, hogy szép vagy, kedves és türelmes és akkor én is olyan leszek, mint völégénykoromban voltam: udvarias, figyelmes és főként: szerelmes völégény.”

Fontos tudnivalók az alkalmi kikészítésről

Az esti kikészítésnél a legfontosabb, amit mindenkinek ismerni kell tartania a színek helyes megválasztása. Az alapozáshoz estére az arctej használata ajánlatosabb. Nem szárítja a bőrt, viszont egyenletes, nem zsírosodik át, az arcot szép hamvassá teszi, reggelig is egyenlő tónusu marad és a pudert jól köti.

Az esti kikészítésnél természetesen erősebben ruzsozzuk és puderezük az arcot, mint nappal. A kikészítés azonban attól is függ, hogy az a hely ahova megyünk erősen van-e megvilágítva, vagy tompábban. Hogy a világítás milyen színeket kíván, azt legjobban úgy tudjuk megállapítani ha előbb erős lámpafénynél nézünk tükörbe, majd pedig indirekt világításnál, azaz, ha a lámpa csak egy homályosító anyagon (pl. kendőn) keresztül ad fényt.

A tulerős sminkelés nem egészen fiatal hölgyeknek nem ajánlatos. Inkább elmosódó színeket és nem száraz krémalapozást alkalmazunk.

Nagyon fontos, hogy az arc és szájrúzs egy tonusban legyen. Esti világításnál általában a mondain sárgás színek előnyösebbek. De, ha

az arcruzs sárgás, a szájrúzs sem lehet piros. Legjobb a szájra az arcruzs színét venni szárazabb formában.

A szemek sminkelése is nagyon jó hatást tesz. Ujabbban estére arany és ezüst krémet használnak.

Hegyezzünk meg egy kis fapálcikát (pl. gyufaszálat), erre vegyünk egy kis aranykrémet és azt huzzuk végig közvetlenül a szempillák felett. A szem szépségét ez a fényes vonal feltétlenül nagyon emeli. A szemhéjra még barna, szürke, sötétkék, világoskék, világos zöld, világos lila színeket használunk, persze abszolút diszkrét árnyalatban és mennyiségben. A szín megválasztása a szem, arcbőr, haj színétől, az illető korától és típusától függ.

A szempillákat ujjban csak egészen puha anyaggal (La bella) hosszabbítjuk. A szempilla így egész természetesen puha, fényes, hosszú és nem keményen szurós, mint az előző gyártmányoknál. Igen jó hatást tesz, ha a szempillát alulról fölfelé kékes árnyalatu szempillafestékekkel készítjük ki.

Néhány egyszerű étel

Francia gulyás. Adagolás egy személyre: 10 deka borjú, vagy bárányhús, 3 deka apróra vágott zöldbab, 3 deka tisztított sárgarépa, 5 deka karalábé, a hushoz kevés hagyma és zsir. 4 személyre 3 deka liszt. Készítsünk a hagymával, picit paprikával jó pörköltet. Ne puhítsuk el túlságosan. A finomra felakázott zöldségeket külön-külön puhára pároljuk. A pörköltet hintsük le liszttel, adjunk hozzá a megpárolt zöldségeket, öntsünk hozzá kevés meleg vizet, rázzuk meg (ne kavargjuk) és felforraltva hagyjuk tállalásig állani. Igen finom főzelék.

Májpástétom bundáskenyér. Készítsünk májpástétomot a következőképpen: 30 deka borjúvagy sertésmájat apró darabokra vágunk, jó fejrészelt hagymát kanál zsíron megfuttatunk, hozzáadunk egy levesbe való vegyes zöldséget tisztítva és aprítva, kékhegynyi piros rózsapaprikát és végül a májat együtt pároljuk, míg a levét elölte. Akkor az egészet átáradaljuk a husórlón kétszer. Beledarálunk egy tejből áztatott és kinyomott zsemlyét is. Jól összedolgozzuk, adhatunk bele kis szárdellapasztát is és egy egész nyers tojást. Egyenlő nagyságu kenyérszeleteket vágunk, héját lehámozzuk, kissé megmártjuk tejből, de csak alig és lecsurgatva, felét gyorsan megkenjük pástétómmal. Másik szeletet ráborítva felvert tojásba, morzsába forgatjuk és forró zsírban kisütjük. Minden főzelékhez, vendégételnek is, igen finom.

Meleg sajtos szendvics. A kenyérféket megkenjük kis vajjal vagy zsírral, megsózzuk és megpaprikázzuk és mindegyikre teszünk egy szeletke sajtot. A sütőben átsütjük, amíg a sajt a kenyérré rá nem olvad.

Tojás zöldséggpürében. Mindenféle leveszöldséget megfőzünk gyengén sós vízben, vefelőzünk egy keltévágott hagymát is, de azt később kidobjuk. Mikor megfőtt, áttörjük a zöldséget és elhabarjuk egy deci tejjel. Tűzálló tálba öntjük, amelyet kivajaztunk és kis mélyedéseket készítve odahelyezünk négy-hat bugyantott

tojást, amelyet a zöldség leszűrt levébe bugyantottunk. Kevés olvasztott vajot teszünk hozzá, ha van sajtnak, meghintjük vele és sütőben átforrósítjuk.

A nagyvilágból

A hány ház annyi szokás
Ausztráliában az aruták népénél a gyermekeket születésük előtt eljegyzik egymással. Összeházasodniok azonban csak akkor szabad, ha a fiu annyira felserdül, hogy megnő a szakála. Ezzel szemben Borneo szigetén ezzel ellentétben a kamaszkorba lépő fiúk és leányok kitépik hajszálukat szemöldöküket és a fiúk bajuszukat. Azt hiszik, hogy csak így szépek és csak így méltók a párosélet megkezdésére. Ki gondolná, hogy a szemöldök szálak kitépésének divatja ilyen messziről jött el hozzánk.

Ahol a mosdóvíz veszedelmet jelent

Uj-Guinea fekete népe között ma is él az az ősi hit, amely szerint csak az a jó feleség, aki sohasem mosdik és sohasem fürdik. Ezért a tengerhez közelebb lakó törzseknek a nőknek tilos a tengerpartra menni, mert már akkor is veszítenek a szépségükből, ha messziről látják a vizet.

Ahol a férjnek már a házassági szertartások keretében tanujelét kell adnia gyöngédségének

A délázsiai Uj-Hebridákon az esküvői szertartás azzal kezdődik, hogy a völégény kiveri a menyasszony szemfogait. Amikor a násznép ünneplőben felsorakozik a lakóház vagy kunyhó körül a leendő férj kezébe veszi az erre a célra készült alkalmatosságot és 1-1 jól irányzott csapással leteti menyasszonya fogait. Ha a fogvesztés egy csapásra nem sikerül a körülállók követik az ügyetlen férfit, aki még egy női fogat sem tud egyetlen odavágással eltávolítani.

III.
L
a z
Né
nagysz
a zomb
Kohn k
kedők
A
O
ma
5
A
kájáról
vén ju
mekes
lek fel
piroscs
borban
mos ma
háza
A
módon
Szövets
Má
a S
Her
tiszt
lékn
Az
endeje,
vidék m
fala nap
Kornél,
mét. Hal
érkezett
a Bácsk
dön, am
Mert a
sokkal h
tének u
hogy, m
szervezz
dik má
halálava
gyar iro
nyát; a
István n
íróinak
Már
rült a d
vanság,
amely S
1934-ben
nisztériu
működés
lás után
vetség
ságyról s
dalmi la
kodik
A D
férjial k
meg, hog
letésének
majd egy
alakuljon
ságy, ame
magyar
nyal alá
pótlásár
jük, hog
döntő st
írói és s
egységes
nisztériu
szabály
pokban
"gyava

Letartóztatásban maradnak a zombori műtrágyahamisítók

A vádtanács nem adott helyt felelőbizetésüknek

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a nagy szabású zombori műtrágyahamisítás miatt a zombori ügyészség elrendelte Léderer Dezső, Kohn Károly és Sesevics Péter zombori kereskedők előzetes letartóztatását.

A letartóztatottak a vádtanácshoz felelő-

tek a letartóztatási határozat ellen és kérték szabadonbocsátásukat. A vádtanács nem adott helyt a kérelemnek és megerősítette az ügyészségnek azon döntését, amely szerint a vádlottak előzetes letartóztatásban maradnak.

Dicső földbérlettel segíti a bácskai magyarokat a Közjóléti Szövetkezet

5400 hold földön 1800 kisember gazdálkodik a bácskai székelytelepek mellett

A Közjóléti Szövetkezet szociális munkájáról már sokat írtunk. A Szövetkezet révén jutottak családi házakhoz a sokgyerekes magyar családok. Egymásután épültek fel a falvakban és a városok mentén a procserepes szobakonyhás lakások. Zomborban, Óbecsén, Péterrévén és még számos más helyen már át is adták ezeket a házakat az arra rászorulóknak.

A Közjóléti Szövetkezet azonban más módon is segíti a szegény magyarokat. A Szövetség 5400 hold szántóföldet bérelt a

székelytelepek mentén. Ezt a területet 1800 kisembernek adta bérbe. A bérösszeget 1.50—3.50 métermázsra buzában szabták meg évente. A földet trágyázásáról minden négy éves fordulóban a szövetkezet gondoskodik. Az így bérbevett földek legnagyobb része Kula, Órszállás, Regőce, Bajmok, Kishegy és Nemesmilitics határában fekszik. A bérlet egyéves, s aminél külföldről magyarokat telepítenek erre a területre, a bérlet megszűnik és átadják a földet az új honfoglalóknak.

Március elején megalakul Zomborban a Senteleky Kornél Irodalmi Társaság

Herczeg Ferenc, a magyar írófejedelem vállalta a társaság tiszteletbeli elnökségét — Halála tizedik évfordulójára emlékművet állítanak a vármegye székhelyén Sentelekynek

Az idei év Szent István napján lesz tiz esztendeje, hogy a szerb megszállás alatt álló Délvidék magyar irodalmának megszervezője és halála napjáig szorgalmas munkása Senteleky Kornél, Oszivácon örök álmra hunyta a szemét. Halála előtt pár nappal szinte haldokolva érkezett vissza egyik budapesti szanatóriumból a Bácskába, mert itt akart meghalni, azon a földön, amelynek irodalmi életét is áldozta. Mert a súlyosan beteg Senteleky bizonytalansággal hosszabb ideig is élhetett volna, ha életének utolsó éveiben éjt-nappallá nem tesz, hogy mintegy második Kazinczyként buzditson, szervezzen és szerkesszen, hitet élesszen a Délvidék magyar íróiban. Életével példát mutatott, halálával pedig megteremtette a Délvidék magyar irodalmának legnagyobb helyi hagyományát: a ő sírja ma is évről évre, minden Szent István napján zarándokhely a Délvidék magyar íróinak és szellemi munkáinak.

Már Senteleky Kornél halála után felmerült a délvidéki magyar írók sorában az a kívánság, hogy irodalmi társaságot alakítsanak, amely Senteleky nevét viselje. Ez a Társaság 1934-ben meg is alakult, de a szerb belügyminisztérium nem hagyta jóvá alapszabályait és működését soha meg nem kezdte. A felszabadulás után a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség irodalmi osztályát nevezték el Sentelekyről s ez az osztály (amely ma Senteleky irodalmi lapját a Kalangyát is kiadja) ma is működik.

A Délvidék magyar írói és szellemi vezetői között még a múlt évben mozgalom indult meg, hogy Senteleky halálának tizedik és szülinévének ötvenedik évében megvalósuljon a majd egy évtized előtt fellobbant gondolat: megalkuljon a Senteleky Kornél Irodalmi Társaság, amely arra lesz hivatott, hogy a Délvidék magyar irodalmát és tudományosságát védőszárny alá vegye és a második írói nemzedék utánváltásáról is gondoskodik. Örömmel jelenthetjük, hogy az előkészítő munkálatok ma már döntő stádiumba jutottak; a Délvidék magyar írói és szellemi vezetői között sikerült teljesen egységes álláspontot kialakítani és a belügyminisztériumban már benyújtották a Társaság alapszabályait. A Társaság megalakítói közül a napokban többen tisztelegtek Herczeg Ferencnél, a magyar irodalom délvidéki származású írófe-

jedelemnél, akinek felajánlották a Társaság tiszteletbeli elnökségét. Herczeg Ferenc a felajánlott tisztelet szívesen fogadta és kijelentette, hogy amennyiben gyengélkedése megengedi, személyesen részt vesz a Társaság alakuló közgyűlésén, illetve az ezt követő irodalmi esten.

Irodalmi díjakat tűztek ki

A Senteleky Kornél Irodalmi Társaság alakuló közgyűlését előreláthatólag március elején tartja a vármegye székhelyén Zomborban. Az alapszabályok azonban kimondják, hogy a Társaság évről évre a Délvidék egy-egy nagyobb városában tartja közgyűléseit, így Szabadkán, Újvidéken, Baján, Zentán stb. A Társaság egyik célja az irodalmi és felolvasó estek rendezése, vándorgyűlések tartása, amelyeket a Délvidék városában és községeiben még az idei tavasszal meg fognak kezdeni. A Társaság a legszorosabb együttműködést tartja fenn a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetséggel, amelynek taggyejeje lesz, de ezen túl egészen szoros személyi szálak is összefűzik a Társaságot a Szövetséggel. A Társaság veszi gondozásába a Kalangya kiadását évről évre irodalmi díjakat tűz ki és szép hagyományként minden évben kiadja az Ezüst Tulipánt a legjobb munkát végzett délvidéki magyar íróknak.

A Senteleky Kornél Irodalmi Társaság arról is gondoskodni kíván, hogy Senteleky emlékének megőrzésére még az idei évben a vármegye székhelyén, Zomborban emlékművet állítson. A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség Herczeg János gondozásában most adta sajtó alá Senteleky hátrahagyott műveit és ezeknek, valamint a Bisztray Gyula és Csuka Zoltán szerkesztésében ugyancsak az idén tavasszal megjelenő Senteleky irodalmi levelezésének tiszta jövedelméből kívánják az emlékművet felállítani.

A zombori alakuló közgyűlést országos jellegű ünnepségként kívánják a Társaság létrehozói megvalósítani, olyan ünnepségként, amely a magyarság mostani nagy küzdelmében hitet és további erőt adjon nemcsak a Délvidéknek, hanem az egész ország magyarságának a kitarlásra. A Társaság megalakulása iránt ország-szerte máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Mégegyszer az eboltásról

A kutyák veszteség elleni kötelező oltása lezajlott, s mindjárt hozzá is teszem: rendben zajlott le. Mivel e kérdéshez annak idején hozzászóltam, s mivel illetékes helyen e hozzászólásra reagáltak, most kötelességemnek tartom elismeréssel megállapítani, hogy a tavalyi anomáliák kiküszöbölését nyertek, s hogy az egész kikezdett kérdés-komplexum nagy általánosságban közmegelegedésre intéződött el. Le kellett ezt szögezni, mert ebből mindenki láthatja, hogy a bajok orvoslásán fáradoznak az illetékesek, s hogy a problémák nem vesznek el az adminisztráció tengerében, — de meg azért is, mert felelőtlenül bírálgatni és a következményekre való tekintet nélkül mindent lekritizálni a kijáró elismerés nélkül: destruktív volna. Ettől pedig Isten óvjon e nehéz időkben minden magyart.

Fogadja Főszerkesztő ur a leközlésért köszönetemet és nagyrabecsülésem kifejezését.

Egy előfizető.

A sötét zombori utcákról

Igentisztelt Szerkesztő Ur!

Az uccai világítást korlátozó rendelkezések óta Zombor egyes uccái lámpák nélkül maradtak. A régi lámpákat nem gyűjtik fel, új fényszűrő lámpákat pedig nem szereltek fel. Az érthető, hogy nincs annyi fényszűrő lámpa, hogy minden lámpaoszlopra kerüljön, de azt a keveset, ami van, úgy kellene elosztani, hogy minden uccába jusson legalább egy. Most az a helyzet, hogy egyes uccákban öt-hat lámpa is pislik, s ha sokhelyen nem is nagy a fény, de legalább nem téveszti el az ember az utat, nem lép az árokba, nem megy a falnak, vagy a fának, hanem csendes hazabotorkál. Több ucca azonban vaksötét. Hosszu, másfélkilométeres uccák teljesen lámpa nélkül vannak, úgyhogy az ember az orránál tovább aig lát, így van ez a Flórián uccában és az Árpád uccában is. Valószínű azonban, hogy még nagyon sok ucca maradt lámpa nélkül.

Remélem, hogy soraim a közérdeket szolgálják. A lakosság érdeke, hogy a város törődjék ezzel a kérdéssel és ha lehetséges, akkor orvosolja is a jogos panaszokat.

Soraim közléséért fogadja Szerkesztő Ur nagyrabecsülésem kifejezését.

Tisztelettel: Hú olvasó.

Ismét Kabos

Kedves Szerkesztő Ur!

Tegnap megdöbbenve álltam meg az egyik hirdetőoszlop előtt. Az egyik zombori mozink következő műsora: Kabos Gyula. Alig hittem szememnek. Hát lehetséges ez? Kabos Gyula még mindig? 1943. januárjában van mozi még, amely ilyen „különleges és érdekes darabokkal” kedveskedik a közönségnek?

En most nem akarom elmondani mindazt, amit már számtalanszor elmondottak az újságok is és a politikusok is. Nem akarok a magyar keresztény szellemről beszélni, nem akarok arra sem hivatkozni, hogy a letűnt idők rossz emlékét eleveníti fel ez a minden művészi izlést nélkülöző komikus, arról sem írok, hogy hány éves ez a film. Nem is kutatom.

Csak arra akarom jóindulattal felhívni a figyelmet, hogy a mozi nemcsak üzleti vállalkozás. A filmek kiválasztásánál és leköltésénél más szempontok is kell, hogy vezessék az igazgatóságot. A mozi ne csak szórakoztasson, hanem neveljen is és tanítson. Ezek figyelmen kívül hagyása súlyos és helyrehozhatatlan hiba. S végül azt is megmondhatjuk, hogy az új Európában, amelyért olyan nagy erőfeszítéseket tesz és olyan nagy áldozatokat hoz a magyar nemzet is, semmiképpen sem kap helyet Kabos Gyula és az ilyen szellemben készült film.

Soraim közléséért fogadja Szerkesztő Ur köszönetemet.

Tisztelettel: Egy régi előfizetője.

Hírek:

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szentelek Kornél utca 12.; Telefon: 331. — **ÜGYELETES GYÓGSZERTÁR:** Szent Erzsébet, Kossuth Lajos utca.

Deák főispán és az eszéki polgármester tárgyalásai. Deák Leó dr. főispánt felkereste az eszéki polgármester és az alpolgármester. A főispán és a polgármester a határmenti és a közellátási ügyeket tárgyalta meg.

Szombaton délután 5 órakor a városháza tanácstermében értekezletet tartanak a honvédek hozzátartozói részére meginduló gyűjtés megszervezése érdekében. Az értekezleten részt vesz valamennyi zombori jótékonycélú és kulturális egyesület.

Előléptetés a zombori ügyészségen. Az igazságügyminiszter Masirevics Aszkiát írodafőtisztté léptette elő.

Háromezer pengőt fordítanak a bölcsőde felszerelésére. A Zöldkeresztes Szövetség zombori fiókegyesületéhez megérkezett az a háromezer pengő támogatás, amelyet a bölcsőde felszerelésének pótlására fordítanak.

Iratkötetet találtak a zombori Rákóczi utcán, amely neveket és számadatokat tartalmaz Zombor egyes városrészeiről. Igazolt tulajdonosa átveheti az iratkötetet a Délvidék kiadóhivatalában a délelőtti órákban.

Ujverbászi hírek. Tudósítónk jelenti: A verbászi hazafias és társadalmi egyesületek vezetősége elhatározta, hogy folyó hó 23-án műsoros egytál ételes vacsorát rendez, amelynek tisztá jövedelmét a gyűjtési akció javára fordítják. — A községi előjáróság a tűzifahiány csökkentésére árverés útján elad 38 drb. kiszáradt eperfát. — A Katolikus Nőegylet műsorral egybekötött jótékonycélú teaestét rendez január 9-én este 7 órai kezdettel a Greifenstein szálló nagytermében.

A bezdáni tűzharcosok és levették gyűjtési eredménye. A bezdáni tűzharcosok és levették által megrendezett honvédkarácsony gyűjtési eredménye a következő: 300 kg bab, 300 kg burgonya, 320 kg liszt, 30 kg burgonya, 12,90 kg zsír, 19,80 kg szalonna, 21,09 kg füstölthús, 18 kg töltelék, 120 drb alma, 5 kg tepertő és 817,37 pengő készpénz, hatvandarab szeretetsomag. A helybeli szegény családok között 32 darab szeretetsomagot osztottak ki.

Meghalt Teszla Miklós. Lisszabonból jelentik: Teszla Miklós, a horvát származású világhírű elektrotechnikus, aki számos találmánnyal tette világhírűvé nevét, New Yorkban 86 éves korában meghalt. Teszla pályafutását Budapesten kezdte, ahol a Ganz gyár mérnöke volt. Már itt feltűnt találmányaival.

Tizenkét évi fegyházra ítélték a fiatalokoruhát, aki három embert megölt és kirabolta. Budapestről jelentik: A pestvidéki törvényszék most ítélkezett egy 17 éves budapesti suhanc ügyében, aki Esztergomban megölte Kolb Gyula nyugalmazott műszaki altisztet, annak feleségét és leányát, majd kirabolta a villát. A fiatalokoruhát 12 évi fegyházra ítélték.

350.000 lakosa van a horvát fővárosnak Zágráb város statisztikai hivatalának adatai szerint a legutóbbi három esztendőben Zágráb fejlődése igen nagyarányú volt és főként lakosainak száma emelkedett. Zágrábban 1931 végén mindössze 185.584 főnyi lakosság volt. Ez a szám az 1939-ik esztendőre 284.800 főre emelkedett, míg 1942-ben ez a szám ugrásszerűen 350.000 főre emelkedett.

A Községi színtársulat műsora. A Községi színtársulat vasárnap este tartja bucsuelőadását. Pénteken este a színtársulat közkívánatra a Bolond Ásványt mutatja be. Szombaton délután négy órakor a Fehérvári huszárok, szombaton este a Három huszár, vasárnap délután és este a Sárgapitykés közlegény kerül bemutatásra.

Népművelődési előadás Óbecsén. Tudósítónk jelenti: A Népművelési Bizottság a téli hónapokban minden héten ismeretterjesztő előadást tart. Az első ilyen előadáson dr. Klemm Ádám községi orvos a tifuszbajjvány terjedéséről és az ellene való védekezésről tartott előadást. Biró János pedig a magyar népszokásokról és azok nemzetnevelő hatásáról beszélt.

Mezőgazdasági tanfolyam Óbecsén. Tudósítónk jelenti: A Bácsodrog vármegyei Gazdasági Egyesület a Magyar Gazdakörrel karöltve egy hetes gazdasági tanfolyamot rendez, amelynek 45 hallgatója van. A tanfolyamot Pető Flóris a vármegyei Gazdasági Egyesület igazgatója nyitotta meg. A tanfolyam záróelőadását Balázsovits László, az adai gazdasági iskola igazgatója tartja meg. A tanfolyam előadói még Bieber Zoltán szakelőadó, Kenessey László járási gazdasági felügyelő, Fejér Ferenc gazdasági segédtanár, Gromilovits Tamás gazdasági gépszakértő, és Dulits Mihály községi állatorvos. A tanfolyam helyi vezetője Páthy Ferenc népművelési gondnok, gazdaköri titkár.

GEREBENEZŐKET keresünk **AZONNAL** belépésre.

Óbecsei Textilipar
Mencsik J., ÓBECSE

Vakmerő rablóbandát tettek ártalmatlanná Bajmokon. Veszedelemes rablóbanda fosztogatta már hosszabb idő óta a bajmoki tanyákat és baromfi lopásokon kívül rablásokat is elkövettek. A nyomozás során letartóztatták Fehér Józsefet, Vidits Todort, Rostás Bélát, akik több helyen mint csendőrök léptek fel és nagyobb összegű pénzt raboltak. Orgazdaság miatt eljárás indult Rudics Iván baromfikereskedő ellen is, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy a lopott baromfiakat megvásárolta a banda tagjaitól. Fehér Józsefet és Vidits Todort átadták a bácskossuthfalvai csendőrségnek, amely nyomozást folytat azoknak a bűntetteknek az ügyében, amelyeket a gyanúsítottak a község környékén követtek el. A másik két társukat átkísérték a szabadkai ügyészség fogházába.

„Hej de szép a lakodalom” Óbecsén. Tudósítónk jelenti: A DMKSZ óbecsei fiókjának kirendeltsége jól sikerült műkedvelőelőadást rendezett a Pecze vendéglő nagytermében. „Hej de szép a lakodalom” című 3 felvonásos népszínmű került bemutatásra. Ugyes alakításaikkal megérdemelt sikert arattak: Molnár Marcel, Molnár István, Keller István, Keller Marcel, Sinkovits Márton, Mészáros Katica, Buruzs Teréz, Boldizsár Mihály, Csernyák János, Keller Rózsika, Csomor Ferenc, Mészáros József. Az előadást Sinkovits Márton rendezte sok hozzáértéssel.

Kulaj hírek. A Szociális Misszió Társulat lélekemelő ünnepély keretében »Családfelajánlást» rendezett a plébánia templomban Marjai Dezső zombori hitoktató ismertette a nap jelentőségét és rámutatott korunk hibáira és a család válságára. — Kitiűnően sikerült a KAFK karácsonyi és szilveszteri mulatsága. A szilveszteri mulatságon tanítóképzéseink kitűnő mókákkal és több »dzsessz» zeneszámmal lepték meg a vendégeket.

Az adai iparos olvasó egyesület műsora. Az adai iparos olvasó egyesület jólsikerült műsoros estét rendezett a Török vendéglőben. Nagy Frigyes magyar nótákat énekelt zenekari kísérettel, Kishonthy Pál Petőfi Sándor: Örült című költeményét szavalta. Felléptek az est keretében a diákok is.

Telefont kap huszonhét baranyai falu. Baranya vármegye törvényhatóságának közgyűlése engedélyezte huszonhét baranyamegyei kisközségnek távbeszélővel való ellátását. Jelentős összegeket engedélyezett a kisgyűlés a vármegye területén új hidak építésére.

A zombori egyetemisták farsangi mulatsága. A zombori egyetemisták január 9-én, szombaton 5 órai kezdettel mulatságot rendeznek a bolsevizmus elleni harcot hősi hozzátartozóinak javára.

Munkásszerencsétlenség egy kishegyesi kendergyárban. Bacsó Urbán 45 éves kendergyári munkást szerencsétlenség érte. A gép elkapta a kezét és mutatóját letépte.

Mestervizsgára előkészítő tanfolyam Péterrévén. Az ipartestület a mestervizsgák letételére négyhetes előkészítő tanfolyamot rendez. A kamara jóváhagyta ezt a tanfolyamot, amelynek előadói Horváth Péter igazgató, Kelemen György tanító, Belényesi István adóügyi jegyző és Füzér Péter tanító lesznek. A tanfolyamot hétfőn, január 11-ikén kezdik meg.

A „Toloncra került leány” Bácsgyulafalván. Tudósítónk jelenti: A bácsgyulafalvai Levente Egyesület sikerült műsoros estét rendezett. Szerepelt a „Toloncra került leány” című 3 felvonásos operettet. Sikeresen oldották meg a feladatukat: Gyurcsik László, Gyurcsik Aranka, Vinél Lőrinc, Tóth Ica, Szitás Lajos, Poják Erzsébet, Hajnal József, Bazsó Boriska, Bozsó Annuska, Kaszás Eszti, Dózsa Katalin, Varga Rozika, Imre Ferenc, Szungyi József, Frank Imre, Kiss György, Izsák Katica, Kolompár Lajcsi és Svartli. A rendezés körültekintő munkájáért Erdélyi Endre levtefőoktatót illeti minden elismerés. Az ének és táncszamokat Barta Lajos cigányzenekara kísérte.

»Hűtőkocsiktól a fagyasztókocsikig. A hal- és sörszállításra eddig alkalmazott hűtőkocsik nem alkalmasak a nagy távolságokra, így a Norvégiába és Délkeletre történő mélyhűtéses főzelékfélék, halak stb. szállításának lebonyolítására. A németbirodalmi vasút ezért újabb egészen újfajta hűtőkocsikat helyezett üzembe, melyek »fagyasztókocsik» elnevezést viselik. Ezek a kocsik sokkal nagyobb hőszigetelő képességgel bírnak és megfelelő hűtőberendezésekkel rendelkeznek a száraz jég, vagy légsó keverék megőrzésére. A kocsik fala alumíniumlapokból készült, a padló és a tetőzet pedig egy új műanyagból az »iporkával» van szigetelve. A keleti területekről történő szállítások lebonyolítására négytengelyű, úgynevezett fagyasztószállító kocsikat helyeztek üzembe, melynek egy részét hűtőgépekkel látják el.

Autó-gáztankolóállomások Németországban. Egy német szénértékesítő részvénytársaság megbízást kapott, hogy az egész Németbirodalom területén gáztankolóállomás hálózatot létesítsen, ahol a gépkocsizók permanent gázt tankolhatnak járműveik részére. Ez a rendelkezés a hajtógázra való átállítást teljes keresztül vitelét jelenti. Ezen újfajta tankolóállomások jelentős költségekkel kerülnek, mivel teljes új berendezést igényelnek, melyek a gáz tartálékolására és az üvegek automatikus töltésére szolgálnak. Mjűtan néhány nagyvárosban már felállították az első ilyen újfajta tankolóállomások, Bochum is ezen első városok sorához csatlakozik.

Dán önkéntes ápolónők a német hadikórházakban. A napokban 70 dán önkéntes ápolónőjelölt érkezett Németországba, a német vöröskereszt tanfolyamain való részvétel céljából. Olyan dán asszonyok első csoportjáról van szó, akik önként jelentkeztek a német vöröskeresztnél hadikórházakban való segítségért. Kiképzésük után elkövetkezett olyan kórházakban nyernék elhelyezést, ahol skandináv területről származó katonák fekszenek.

ISMERI A FELESÉGET

— Vettem két színházjegyet a Bolond Ásványhoz!

— Remek! Mingyárt kezdek is öltözködni!

— Bizony jó is lesz, ha elkezded. Mert a jegyek már a holnap esti előadásra szólnak!

Szőlőtelepítési hibák

A szőlőtelepítés évtizedekre szóló és községes vállalkozás, amely éppen ezért nagy körültekintést, hozzáértést és előrelátást igényel. A telepítéskor elkövetett hibák később alig, vagy egyáltalán nem hozhatók helyre, tehát igyekezzünk azokat lehetőleg mind elkerülni.

A telepítés helye a legtöbb esetben adva van, tehát ritkán van módunkban a szőlőnek legjobban megfelelő szellős, magas, meleg, védett fekvést kiválasztani. Mégis kövessük el azt a hibát, hogy a szőlőtőkét disz- vagy gyümölcsfák árnyékába, vagy közzé helyezzük el. A szőlő a napfényt szeresi, száraz, levegős, napos helyre való. Ott, ahol a nap jelentős részében árnyékolva van, fürtöt alig hoz és hajtásait se érleli jól be, köztesként tehát nem természetes.

A másik hiba a sorok és tőkehelyek kiállításakor fordul elő. A szőlő nem szereti a túlsűrű, zsufolt ültetést, úgy járunk el tehát helyesen, ha egy-egy tőkének egy m² tenyészterületet biztosítunk. Ez másképp annyit jelent, hogy a sor- s tőtáv összege két méterre rug. Ha a sortáv 1 m-nél nagyobb, akkor a tőketáv arányosan kisebb lehet (pl. 20/80 cm), sőt lejtőn, ahol a sorok a lejtési irányban keresztben húzódnak, kisebbek is kell lenni, hogy a föld lehuzódását ezzel is mérsékeljük. Erősebb lejtőn ugyanazért ajánlatos hármaskötést alkalmazni, vagyis a tőkét háromszög alakban elhelyezni, úgy hogy az egymás feletti sorok egy fél tőkével eltolódjanak. Így csak minden második sorban vágnak a tőkék egymással. Ezt célozza az is, hogy lejtőn a talajmunkákat (kapálás, fedés, trágyázás), ha a nehezebben is keresztülvihető, igyekedjék arra keresztirányban végrehajtani.

Uj szőlő telepítése esetén nagyon fontos, hogy a talajt előzetesen megvizsgáltsuk, mert a talaj szerkezetétől és összetételétől függ, hogy hol, mivel és hogyan telepítsük, vagyis hazai (európai) homoki, vagy szénkénegezett, vagy oltványiszőlőt fogunk telepíteni.

Ha a kérdéses talaj elég laza, homokos (75-80% tiszta kvarchomokot tartalmaz), vagyis immunis, filoxeramentes, akkor hazai sajtát gyökerén élő szőlőtőkékkel ültethetjük be. Ha kötöttebb — szénkéneggel vagy rendszeres filoxeragvértetés nélkül — hazai talajú szőlő nem, hanem csak megfelelő amerikai (vad) szőlő kénes benne tenyész, tehát csak ilyen alanyu, illetve gyökerzetű oltványiszőlő való hely!

Az oltványok alanyául szolgáló amerikai tőkék a talaj iránt is érzékenyek és különösen annak mélytartalmára érzékenyek, a talaj összetételét tehát ismernünk kell akkor, ha a megfelelő alanyt megválaszthatjuk. Vesszővel megválasztott alanyon telepített oltványiszőlő tőkék többé-kevésbé szárgulni kezdenek s véoül is elpusztulnak. Közben azonban évek mennek veszendőbe és végül a szőlőtelepítést meg kell ismételni.

Az oltványokkal telepítés természetesen akkor is részben vagy egészben sikeres lesz, ha az alany fajtája a talajnak megfelelően ugyan, de az oltványok alanyvagy nemesrésze éretlen, beteg, sérült, vagy ha az oltási forradás rossz, tőkéletlenül sikerült. Az éretlen vessző hélszövetén a békészetek hiányában gyorsan terjed befelé a korhadás, az ilyen oltvány bélérsze hosszabb-rövidebb idő alatt megfekte-

dik, majd a pusztulás a farészre is áttérjed s a tőke fejlődése megáll, visszaesik. A hézagos oltási forradásból, kapavágásból stb. sérülésből kiinduló elhalás is ugyanezt eredményezheti és pár év alatt az oltványiszőlő visszaeséséhez és pusztulásához vezet. Persze a hibás oltványoknak ez a »bélbetegség« elsősorban a kedvezőtlenebb összetételű, a szőlő tenyészetének kevésbé kedvező talajokon (talajfoltokon) jelentkezik, míg a jobb tenyészeti viszonyok közé került oltványtőkék ezeket a »születési hibákat« még esetleg ki is nőhetik. Ez azonban csak igen ritkán, kedvező esetben történik így, ezért erre számítva tudatosan II. rendű, hibás oltványokkal telepíteni igen nagy kockázatot jelent. Az ilyen látszólag olcsó telepítés rendszerint a legdrágább, ezért az oltványok minősége rovására, azok beszerzésénél takarékoskodni helytelen dolog.

Gyakori szőlőtelepítési hiba a rossz talajelőkészítés is. Az, hogy a szőlő alá 60—70 cm mélyen forgatni kell, közismeri dolog, mégis ezt a forgatást gyakran helytelenül túlmélyen vagy túlcsekélyen és rosszul végzik. A forgatás ugyanis csak akkor eredményez jó gyökerezést és jó megeredést, ha azt nemcsak kellő mélyen és kellő időben végezzük, hanem arra is ügyelünk, hogy az tényleg talajfordítás legyen, vagyis a termékeny, tápduc feltalaj 50—60 cm mélyre, a talpgyökerek szintjébe kerüljön és közben a rovarálcák (pajzrok) gyökerek stb. gondosan kiszedésre kerüljenek.

Évtizedeken át szőlővel hasznosított területek újratelepítése, vagyis a kivénhedt szőlők felújítása esetén nem ajánlatos a talajt azonnal megforgatni és egy éven belül újra szőlővel beültetni. A régi tőkék vékonyabb gyökereitől keresztül-keresztül behálózott, kiélt, szőlőnt talajban az elültetett új tőkék (vesszők) gyökerezése nem lesz kiélegető s a szőlő növekedése visszamarad. Ezt elkerülhetjük, ha az ilyen talajt a régi szőlő kidobása vagy kivészése után egy-két évig pihentetjük, illetve pár évig más mezőgazdasági művelésre használva pl. kapásokkal hasznosítva jól átrágyázzuk és csak ezután telepítjük be újra.

A nagyon sovány talaju részeken, vagy az egyenetlen (planírozás) során keletkezett, illetve felszínre került nyers, vad al-talajfoltokon az őszi forgatás után u. n. alap trágyázást alkalmazzunk. E célból kat. holdankint 300—400 g középérett istállótrágyát (1 m²-re 4—5 kg) szórunk ki és azt homokon 25—30, agyagon 15—20 cm mélyre leszántjuk. Ez az ültetés (április) előtt legalább 6—8 héttel ajánlatos, a legjobb még ősziel végrehajtani. Enélkül igen gyenge lehet a megeredés.

Akár sima-, akár gyökerveszszővel vagy oltványval telepítünk ültetéskor, azok még feltétlenül alvó, nyugalmi állapotban legyenek. A már megindult vessző tartaléktápanyagait a növekvő hajtás idő előtt felhasználja, a gyökérfejlesztésre azután így nem marad elég tápanyag. Az eleinte gyorsan növekvő hajtás egyszerre megtorpan, visszamarad és a kellő gyökérzet nélkül maradótőkék fejlődése megáll.

Sem a mély, sem a magas ültetés nem jó, a legelső rügynek, illetve oltványoknak az oltási forradásnak sikon vagy enyhé lejtőn a talajfelszínrel szembe kell állni, a talajfelszínre 1 mm-t számítva arányosan

mélyebbre ültetünk pl. 25°-os lejtőn 25 mm-rel kerül a rügy, illetve oltási hely a talajszint alá.

Ültetéskor a földet jól oda kell lömködni, iszapolással odatapasztani a vesszőhöz, nehogy melléte hézagok maradjanak. A levegőüregekben a vessző s gyökere könnyen penészesedésnek indul, kipállik. Ugyanez a baj léphet fel, ha az ültetést istállótrágyával végezzük. A trágyának nem szabad a vesszővel közvetlenül érintkeznie, ha tehát — indokolatlanul — trágyával ültetünk, akkor azt úgy helyezzük el, hogy a vesszőtől (s gyökértől) 8—10 cm-es földréteg választja el.

A simavesszőt dugványozáskor a legelső hütyök alatt közvetlenül (1/4—1/2 cm-nyire) vágjuk vissza, vagyis alul csonkot nem hagyunk. A vágási metszleplel a talpgyökerek törnek elő. A gyökerveszszők s oltványok talpgyökereit 6—8 cm-re, oldalgyökereit 1—2 cm-re kurtítjuk vissza és mivel az első évben rajtuk ugyanis csak egy hajtást, illetve vesszőt nevelünk, a legerősebb hajtást egy rügyre vágjuk vissza, míg a többitől eltávolítjuk. Sok hajtás gyenge gyökerezését és rossz beérést eredményez.

A fiatal ültetvény harmatgyökerezése és fattyazása sokszor elmarad, pedig erre nagy szükség van. A rossz, felesleges hajtásokat és az alsók rovására fejlődő felszínes harmatgyökereket a nyár folyamán gondosan el kell távolítani. Életképes, mélyen gyökerező tőkét csak így kapunk. Oltványoknál az alany kihajtását és a nemes le-gyökereződését okvetlenül meg kell akadályozni.

A felsorolt hibák mind könnyen elkerülhetők és egy kis körültekintéssel, gondossággal a telepítés sikere biztosítható. A szőlő nem igényes növény, de megkívánja a magáét. A telepítéskor történt hibák, mulasztások később nagyon megbosszulják magukat és ha helyre is hozhatók, hosszú időn át éreztetik káros hatásukat. Ha szépen beállott, jó erős tőkeállagu szőlőt akarunk, tegyünk is meg ennek érdekében minden tőlünk telhetőt.

dr. Kosinszky Viktor.

Február 10-ig váltják be az almamagot

A Magyar Faiskolai Szövetség ma szervezte az almamaggyűjtést és az almamag beszolgáltatás határidejét, mint ismeretes, január 5-ikében állapította meg. Eddig az időpontig személyesen és postán 300 kg. almamagot küldtek, illetve hoztak a szövetséghez. Az almamagért a gyűjtőknek 60.000 pengőt fizette ki. A gyűjtésben különösen az iskolásgyermekek vettek igen nagy számban részt. Az almamaggyűjtés nagy jelentőségét mutatja, hogy 3000 kg. mag közel 100 millió darab magot jelent. Egy kg. almamaghoz általánosan 4000 alma szükséges, a 3000 kg. beszolgáltatott mennyiség tehát azt jelenti, hogy nem kevesebb, mint 12 millió almának a magját kellett összegyűjteni. A beszolgáltatott mag elültetve már biztosíthatja a megnagyobbodott ország almafacsemete szükségletét.

A Magyar Faiskola Szövetség különben beváltási határidőt február 10-ig meghosszabbította. Eddig az időpontig lehet gyűjteni és beküldeni az almamagot a szövetség irodájába (Budapest, VII., Dohányutca 20).

Nincs tejesüveg Angliában! A napokban az egész angol sajtó tele volt a közönséghez intézett felhívással, amelyben azt kérték, hogy gyűjtsék össze a tejesüveget és jövőben amint kiöntötték belőle a tejet, adják vissza a tejkereskedőnek. Az angol üveg- és porcellánipar munkásainak áthelyezése a hadiipari üzemekbe majdnem teljesen megbénította az üvegyártást, tehát a háziasszonyok most már tejesüveggel kezdték megrakni éléskamrájuk polcát, ha volt valamit beletenni. Így aztán egyre kevesebb lett a napi forgalomban a tejesüveg, ezért kénytelenek voltak az említett felhívást közzétenni.

Lesz elég baromfi, ha takarmányt kapnak a tenyésztők

Az idei karácsonyra váratlan bőséggel érkezett baromfi Budapestre és az ország egyéb piacaira. Utána azonban a szállítások nagyban megcsappantak. Ezért kérdést intéztünk a baromfiügyletek vezetőihez, akik a következőkben jelezték a baromficsökkenés okát.

— A baromfi utánpótlásnál sok nehézséggel kell megküzdeni. Sokan úgy gondolkoznak, hogy a baromfi nem használja ki a belé etetett takarmányt. Mások úgy vélekednek, hogy a baromfi maga is megkeresi élelmét, ezért ellátásáról felesleges gondoskodni. Mindennek az lett a következménye, hogy a terményrendeletek a baromfit meg sem említik. Sertésnek, szarvasmarhának biztosítanak a rendeletek takarmányt, de a baromfinak nem. Most kiváló tudósok foglalkoznak a kérdéssel, akik megállapították, hogy a baromfi a legkitünőbb értékesíti a vele feleltetett takarmányt. Ugyanannyi takarmányból, rövidebb idő alatt több baromfi húst, tojást, zsírt és tollat kapunk, mint amennyi zsírt és húst termel például a sertés. Ezenkívül a liba és kacsaszőr harminc százalékkal kiadósabb a sertészsírnál és még ízletesebb is. A tojás pedig az emberi szervezet felépítésénél és fenntartá-

sánál nélkülözhetetlen.

— Az az elgondolás, hogy a baromfi maga is megkeresi élelmét, csak egy bizonyos határig állja meg helyét. A maga által megkeresett élelem legfeljebb létfenntartását biztosítja, de a termeléshez — hus, tojás, zsír és toll előállításához — nem elegendő.

— Magyarországra egyébként a baromfi szempontjából igen nagy jövő vár. — hangsúlyozzák a magyar baromfi szakértők. — Magyarország a feladat, hogy nemcsak most, hanem a háború után is az európai iparállamokat baromfitermékekkel lássa el. Ennek pedig igen nagy jelentősége van a kisgazda, kisiparos és kis tisztviselői réteg életszínvonalának emelésénél. Németország bár ipari állam, takarmánnyal látja el a tenyésztőket, sőt még a szaporulat felneveléséhez is biztosítja a szükséges takarmánymennyiséget. Bulgáriában is sürgős intézkedéseket tettek a baromfiállomány megvédésére és a tenyésztetek fejlesztésére. A magyar baromfiteyésztés is hasonló intézkedéseket vár, hogy zökkenő nélkül tudja ellátni baromfiival az országot és hogy biztosíthassa a magyar baromfi elsőségét a világgazdaságban.

Az európai közlekedési hálózat ujjáépítése

A keleti területnek a német élettérbe való bekapcsolása által az európai közlekedésre is új megoldások várnak. A legtöbb esetben új közlekedési hálózat építési kéré-

désekről van szó, melynek megoldása csak a háború után válik lehetségessé, mégis a teljesen kész terv, biztosítéka egy háború utáni azonnali építkezés megkezdésének. A

legfontosabb megoldások közé tartozik a keleti területeknek közlekedéstechnikailag a Német Birodalomhoz való bekapcsolása, hogy a gazdag nyersanyagforrások az európai gazdaság számára értékesíthetők legyenek. Így Németország egy négyvágányú ukrán vasútvonal építését tervezi, melynek fővonala Berlinen át a Ruhrvidékre vezet, egy másik ág pedig Délkelet-Európán keresztül egyenesen Spanyolországba visz, míg egy harmadik ága a tervezett észak-dél összeköttetés létesítésével a Hamburg—Róma vasútvonal teremt meg. Az európai vasúthálózat kiépítésén kívül egy kontinentális autótúlépítési hálózat létesítését is tervezik. A sűrű vasút- és autótúlépítési hálózat létesítésére Németország belföldi közlekedésének 1/3 része víziúton történik. Egy országban sem fordítanak annyit belvízi hajózás céljaira mint Németországban. Így a hatalmas Majna-Duna csatorna keletkezőben van, az Odera-Duna csatorna építését pedig még a háború előtt kezdték meg. Ugyanígy az Elba-Duna csatorna terveit is csupán a háború utáni keresztülvitelre várnak. A legnagyobb gondot azonban Németország a dunai hajózás kiépítésére fordítja. Általában víziútjainak tökéletesítése állandóan foglalkoztatja, sőt e téren több európai állammal is tanácsos és anyagi támogatással szolgál. Németország ezen közlekedési terveivel az európai gazdasági életén kívül a világ gazdasági életébe is bekapcsolódik, mert míg a vasút és autótúlépítési hálózat csupán a kontinentális gazdasági életét szolgálja, addig a nagyarányban kiépített víziutak szabad kijáratot biztosítanak az Északi-, Keleti-, Földközi- és Feketetengerhez és így a világ többi tengereihez. Megdől tehát az ellenséges hatalmak eddigi imperialista törekvése, mert Németország modern közlekedési hálózata megnyitja az utat a világgazdaság felé.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(64)

— Meddig ment fel a parton? — kérdezte Birkett.

— Egy kis tisztásig, ahonnan messze elláhattam. És mert semmi nyoma se volt a tehénnek, visszafordultam. Visszajövet láttam, hogy egy ösvény kanyarodik ki az erdőből. Befordultam rajta és egy nagy házhoz értem, mely egészen meglepett, mert elfelejtettem, hogy erre felé van egy ház. Azután eszembe jutott, hogy ez Lee Cowdin háza.

— Bement a házba?

— Nem. Nem olyan volt, hogy kedvem lett volna rá. Esztendő óta lakatlannak látszott, de az ajtaja nyitva állt. Megfordultam és ugyanezen az uton, amelyen jöttem, visszamentem.

— Mi történt visszafelé?

— Már közel voltam a parthoz, mikor egy kigyót láttam az ösvényen. Kivettem a revolveremet és rálöttem. Nem találtam el. Nagyon bosszantott a dolog, mert jó lövőnek tartom magamat. Gondoltam, hogy talán a fegyverben van a hiba. Nemrég vettem és még nem használtam. Kiválasztottam tehát egy célpontot egy nagy fán, mely ott állt az ösvény mellett és husz lépésnyirel elsütöttem a fegyvert. Azután megnéztem, hogy a golyó hova talált. Hat hüvelykkel magasabban, mint ahol a célpont volt.

— Nem veszik észre, hogy hazudik? — mormolta Weir.

— Nem akarják észrevenni — felelt Canby.

— Tehát így került a golyó a fatörzsbe! — jelentette ki Birkett.

Bracker arca kivörösödött a méregtől. Az esküdtek és a nézők hangosan nevettek.

— Tessék, Mr. Canby — szólott Birkett gúnyos meghajlással.

Canby hangsúlyozott szelidséggel kezdte: — Miért kereste éppen azon a környéken az elkóborolt tehenet?

— Hallottam, hogy arrafelé látták

— Kitél hallotta?

— Egy fiutól.

— Ki volt az?

— Nem is tudom — felelt Earl nyugodt természetességgel. — Ha az ember egy eltévedt állatot keres, mindenkitől kérdezősködik és az egyik ezt mondja, a másik azt.

— Dick Bowers barátja önnek?

— Hogyne!

— Beszölt hozzá és tőle is kérdezősködött a tehén felől?

— Nem. Még nagyon korán volt.

— Visszajövet találkozott valakivel az uton?

— Ugy emlékszem, hogy nem.

— Otthon elmondta, hogy hol járt?

— Nem.

— Nem? Már reggeli előtt elmegy hazulról, csak órák múlva tér vissza és nem mondja meg, hol járt?

— Nem tartottam szükségesnek.

Canby más uton próbálkozott. — Ön fegyvert szokott hordani magánál?

— Igen. Gyakran történik, hogy késő éjszaka megyek haza.

— Aznap új fegyver volt önnél?

— Igen.

— Hol vásárolta?

— Egy ügynöktől vettem, aki arra járt mifelénk.

— Micsoda ügynök volt?

— Én nem kérdeztem.

— A szomszédai is vásároltak tőle?

— Nem tudom. Nem igen szokott arra járni.

— Itt van a revolver?

— Nincs. Mikor megint találkoztam az ügynökkel, visszaadtam neki. Nem hordott jól.

— A felesége tud erről a revolvervásárlásról?

— Nem.

— A barátainak beszélt róla?

— Ugy emlékszem, hogy nem. Nem szoktam elmondani minden apróságot.

— Nagyon különös! — mondta Canby

— Azt akarja mondani, hogy hazudtam? — kérdezte Earl kihívóan.

— Azt szeretném, ha bizonyítaná valamivel, amit mondott.

Earl hallgatott.

Canby egyelőre nem akarta tovább feszegetni a dolgot. — Mit csinált aznap, miután hazajött?

— Bevitettem a feleségemet Newcastle-be, vásárolni a gyerekeknek.

— És másnap, tizenkettedikén... azt is meg tudja mondani? — kérdezte Canby.

— Hogyne! — felelt Earl olyan mosollyal, mely mintha azt mondta volna: — Engem nem fogsz meg.

— Mit csinált tizenkettedikén este?

— Délután ötig dolgoztam az apámmal...

— Miért csak ötig?

— Mert a feleségem azt mondta, hogy korán jöjjenek haza. A gyerek születésnapja alkalmából vendégeink voltak vacsorára.

— Kik voltak ott?

— Apám, az anyósom meg az apósom és a sógornóm Cumberland-ből.

— Meddig voltak ott?

— Tizenegy órakor mentek el... és én ott-hon maradtam. Megkérdezheti a feleségemet. Ez elég bizonyíték?

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Elveszett január 5-én este 9 óra körül a Rókus utcában egy Bodri névre hallgató, barna, magyar, pulikutya. Kérem, aki megtalálja, szép jutalom ellenében jelentkezzen Rókus utca 19 szám alatt. a-2901-f

Kisegítő (kifutónő) fél napi elfoglaltságra felvesszünk Stevó trafik a lánchban. a-2907-f

Ház eladó Vitéz utca 10 szám alatt. Érdeklődni uevanott. a-2903-f

Frakk teljesen jó állapotban nadrág nélkül eladó. Zombor Főtáv körút 25. a-2904-1

Pékség forgalmas helyen, házzal együtt, szabadkézből eladó. Érdeklődni a tulajdonosnál. Balogh Béla Vörösmart. Baranya. a-2905

Háziszlólgát

keresek sződa és ecetgvár részére, teljes ellátással, azonnali belépésre. Sumanovits Vilmos ecetgvár. Kiskőszeg. a-2906